

Núria Bosch és col·laboradora habitual del diari Ara.

El referèndum ho demostraria.

Diuen que si es fes ara el "sí" ja tindria el 55%. Molta gent té consciència de l'espoliació, fins i tot gent que ha vingut de la resta d'Espanya i que quan a l'estiu van a Andalusia, per exemple, queden parats veient allà com viuen.

També es compara Catalunya i el Quebec.

Tampoc és comparable. Allà els partidaris de la independència no creixen, perquè la federació canadenca els ha fet una política molt atractiva. Al revés d'aquí. I mira Escòcia: el Govern anglès bé que els deixa fer el referèndum.

El setembre de l'any que ve.

Aquí l'hauríem de fer abans, perquè podria sortir el "no" i que ens influís. I això que econòmicament se'n sortirien, gràcies al petroli dels mars del nord. Però és que no estan tan maltractats com nosaltres, tenen balança fiscal positiva!

Què podem fer nosaltres ara i aquí?

Dues coses. La primera: encara molta pedagogia. És urgent que tots els catalans agafin consciència de la situació. La segona: buscar suport internacional, convèncer a fora que tenim dret a fer un referèndum i que ha de ser vinculant.

Per què et dediques a l'economia?

Sempre m'han agradat molt les matemàtiques, allò de la ciència exacta del "dos més dos fan quatre", però hi veia falta d'aplicació a la realitat. És el que et permet l'economia: toques de peus a terra i pots canviar la societat.

Tant, canviar la societat?

Sí, per exemple amb els càlculs de la balança fiscal i els informes. Ara la Fundació Josep Irla me n'ha demanat un sobre la viabilitat econòmica d'una Catalunya independent. No és un treball abstracte, és una contribució social.

Però amb la crisi actual molta gent creu que no han servit de gaire, els economistes.

És una crisi atípica. No és de manual: ha passat el que no estava escrit que podia passar. L'economia és una ciència social i es mou per expectatives: si els ciutadans tenen por de gastar, si els inversors tenen por d'invertir... Tot això es pot calcular i estimar, però de fet és incalculable i inestimable.

Pengem d'un fil...

Els anomenats "mercats", per exemple, poden dependre de la paraula d'un polític, de si els genera confiança o pànic. Per això l'economia és impredecible.

Ara sembla que ens la predui Alemanya.

Al contrari dels EUA, Europa ha tirat per la via restrictiva, imposada sobretot per Alemanya, sí. És una política que s'està qüestionant, com s'ha vist amb els resultats electorals a Itàlia. Els països del sud (Grècia, Portugal i Espanya) no ens en sortim, i Espanya pateix més perquè a la crisi s'hi ha afegit la bombolla immobiliària.

Ens ho diuen cada dia.

Però la cancellera Merkel, per mirar de guanyar les eleccions d'aquest any, ha de demostrar que continua amb aquesta política dura als països del sud, que tenim fama de malgastadors i de viure a costa del nord.

El català estalviador i emprenedor encara existeix?

No som els que érem, però la mentalitat d'aquí encara és diferent de la resta d'Espanya, on la màxima aspiració és fer oposicions i viure del sector públic. Aquí perviu la inquietud de tenir el nostre negociet, una activitat econòmica pròpia. I la prova és que en determinats cossos de l'Estat a penes hi ha catalans, com entre els jutges.

Què opines de la cultura del decreixement?

És difícil. Tot està globalitzat i no està pensat perquè anem a contracorrent. Però la gent vol decreixer? S'hauria de canviar de mentalitat. I si no creixem, ¿podrem mantenir un sector públic amb molts serveis, i tenir educació i sanitat universals? Potser s'hauria de renunciar a tot, doncs.

Carme Badia i Puig